فصل 6: تقسيم ياخته

گفتار 1: فامتن (کروموزوم)

- 1. زمانی که ماده وراثتی هسته، فشردگی ندارد بهصورت تودهای از رشتههای درهم است که فامینه (کروماتین) نامیده میشوند.
- 2. با بررسی کاریوتیپ انسان، می توان گفت هر کروموزوم غیرجنسی دارای یک کروموزوم همتا است، به همین دلیل دارای دو نسخه از هر ژن در این کروموزومها می باشد.
- 3. در مرحله وقفه اول چرخه یاختهای هر یاخته در حال تقسیم، بعضی پروتئینها، ساخته می شوند و یاخته رشد می کند. + فصل 7
  - 4. در یک یاخته دیپلوئید گیاه زیتون که در شروع پروفاز قرار دارد تعداد کل مولکولهای DNAی یاخته برابر با ۹۲ است.
    - 5. طی چرخه یاختهای در مرحلهای از اینترفاز که نسبت به سایر مراحل کوتاهتر است، برخلاف مرحله اول آن پروتئینسازی انجام می گیرد.
  - 6. طی مرحله متافاز تقسیم هسته، با تشکیل نوکلئوزومها در کروموزومها و نیز قرار گرفتن چندین نوکلئوزوم در کنار هم، بیشترین فشردگی در کروموزومها مشاهده میشود.
  - 7. یاختهای از درخت زیتون که کروموزومهای دو کروماتیدی (فامینکی) آن بهصورت فامینه (کروماتین) هستند، ممکن است در شروع مرحله پروفاز میتوز باشد.
  - 8. شکل مقابل، یک فامینه را نشان میدهد که در آن، هر رشته دنا، حدود دو دور در اطراف ۸ مولکول هیستون پیچیده است.

- 9. در چرخه یاختهای، زمان مرحله G_1 از زمان هر یک از دو مرحله G_2 و G_2 بیشتر است؛ همچنین زمان اینترفاز در هر یاخته حتماً از زمان تقسیم میتوز و یا هر تقسیم میوز آن بیشتر است. + فصل +
  - 10. در هر جانور، هر کروموزوم دارای یک کروموزوم شبیه خود است، که به آن کروموزوم همتا گفته میشود.
  - 11. ازآنجایی که ماده ژنتیک همه جانداران DNA است، همه ویژگیهای جانداران تنها به مولکولهای DNA بستگی دارد.
- 12. زندگی هر انسانی با تشکیل یاخته تخم آغاز می شود که تعداد ژنهای یکسانی را از هر والد خود دریافت کرده است. + فصل 7
- 13. در کروموزومهای مضاعف شده که دو کروماتید آنها به یک سانترومر اتصال دارند قطعاً ژنهای یکسانی وجود دارد. (دوازدهم)

- 14. مولکولهای DNAی درون هسته یاختههای یوکاریوتی در فواصل منظم حدود ۲ دور در اطراف ۸ مولکول هیستون میپیچند و نوکلئوزوم ها را تشکیل میدهند.
  - 15. تعداد کروموزومهای موجود در هر یاخته ماهیچهای ابتدای مری بهطور حتم با تعداد کروموزومهای موجود در هر یاخته بنداره انتهای مری برابر است. (دهم)
  - 16. بسیاری از یاختههای اندام جنسی یک انسان، تعداد کروموزومهای برابری با یاختههای بنداره انتهای معده دارند.
- 17. کاریوتیپ انسان می تواند تصویری از کروموزومها در مرحله متافاز میتوز باشد که در هر مجموعه کروموزومی خود دو کروموزوم همتا دارد.
  - 18. در مراحل مختلف چرخه یاختهای فقط در مرحله G_2 پروتئینهای لازم برای تقسیم یاخته ساخته می شوند.
  - 19. در یک یاخته یوکاریوت، در مرحله G_1 همانند مرحله G_2 ماده وراثتی درون هسته از واحدهایی به نام نوکلئوزوم تشکیل شده است.
    - 20. در یک انسان سالم، در هر یاخته پیکری تکهستهای دیپلوئیدی، قطعاً از هر کروموزوم ۲ نسخه وجود دارد.
      - 21. در هر یاخته هسته دار یک انسان سالم و بالغ، یا یک و یا دو کروموزوم جنسی وجود دارد.
      - 22. هر یاخته زنده موجود در بدن یک انسان ماده، قطعاً فاقد کروموزوم Y و دارای کروموزوم X است.
  - 23. کاریوتیپ تصویری از کروموزومها با حداکثر فشردگی است که در شرایط طبیعی، میتوان آن را حتی از یک یاخته یادتن ساز، نیز تهیه کرد. + فصل 5
    - 24. در هر جمعیتی از جانوران، در جنس ماده و نر تعداد یکسانی کروموزوم وجود دارد. + فصل 7
    - 25. در هر مرحلهای از چرخه یاختهای که فامتنهای یاخته به شکل مقابل دیده میشود ممکن نیست میزان ساخت پروتئینها در یاخته افزایش پیدا کند.

- 26. زنبورعسل ماده همانند زنبورعسل نر می تواند دارای یاختههایی با یک مجموعه کروموزوم در هسته باشد. + فصل 7
- 27. در طول مرحله اینترفاز یک چرخه یاختهای، ساخت مولکولهای پروتئینی بلافاصله بعد از مرحله G_1 افزایش مییابد و به بالاترین حد خود میرسد.
  - 28. تعداد کروموزومها در سلولهای پیکری بعضی از گونههای مختلف، میتواند یکسان باشد و در سلولهای پیکری جانداران یک گونه میتواند یکسان نباشد.
  - 29. میتوان گفت در هر تقسیم میتوز با دور شدن هر جفت سانتریول از جفت دیگر، رشتههای دوک بین آنها شکل می گیرد.
    - 30. در یک سلول گیاهی یوکاریوت 2n، در متافاز میتوز، تعداد مولکولهای DNA قطعاً دو برابر تعداد مولکولهای DNA. DNAی آن یاخته در G₁ است.
      - 31. مى توان گفت هر پروتئين موجود در كروموزوم، به فشرده شدن آن كمك مى كند.
      - 32. در بدن یک انسان سالم و بالغ، یاختههایی با تعداد مجموعههای کروموزومی متفاوت دیده میشود.

33. تعداد کروموزومهای موجود در هر هسته یک سلول پوششی روده در انتهای تلوفاز میتوز با تعداد سانترومرهای این یاخته در انتهای آنافاز برابر است.

قىدھا

- 34. انسان و (بعضی/ اغلب) جانداران دیگر، دارای کروموزومهایی هستند که در تعیین جنسیت نقش دارند.
- مولکول کر مرحله G_1 (همانند/ برخلاف) مرحله G_2 ، رشته DNA در فواصل منظم حدود ۲ دور در اطراف ۸ مولکول هسیتون پیچیده است که به آن نوکلئوزوم می گویند.
- 36. یک فام تن مضاعف شده از دو بخش (همانند/ متفاوت) تشکیل شده است که از نظر نوع ژنها (متفاوت/ یکسان) هستند.
- 37. هرگونه از جانداران تعداد (مشخصی / متفاوتی) فامتن در یاختههای پیکری خود دارند که این تعداد (میتواند/ نمیتواند) در بعضی از جانداران یکسان باشد.
- 38. کاریوتیپ که برای تشخیص (اغلب/ برخی از) ناهنجاریهای فامتنی استفاده میشود، تصویری از فامتنها با (حداکثر/ حداقل) فشردگی است.
  - 39. چرخه یاختهای که شامل مراحل اینترفاز و تقسیم است در یاختههای مختلف مدتزمان (یکسانی / متفاوتی) دارد.
    - 40. یاختههایی که بهطور موقت یا دائمی تقسیم نمی شوند (معمولاً / همواره) در مرحله G_0 چرخه یاختهای می مانند.